
Hilchen Sommerschild

MINNEORD

DRUDE FUGELSETH

SISSEL REINLIE

Barnepsykiater Hilchen Sommerschild døde 13.9.2020, 94 år gammel. En bauta i norsk barnepsykiatri og en inspirerende lærer har gått ut av livet. Hennes tenkning vil leve videre.

Hun kan med rette kalles barnepsykiatriens mor, en pioner i faget og en advokat for barn og unges mentale helse. Dette arbeidet har hun blitt hedret for med Kongens fortjenstmedalje i gull.

Etter legeutdannelse i 1952 arbeidet hun ved Nic Waals institutt, før hun var med og etablerte landets første fylkeskommunale barnepsykiatriske poliklinikk i Vestfold. Tilbake i Oslo i 1957 spesialiserte hun seg i barnepsykiatri. Hun startet oppbygging av barnepsykiatri i Akershus i 1966 og ble overlege ved Statens senter for barne- og ungdomspsykiatri i 1972.

Sin doktorgrad tok hun i 1984 sammen med sosialantropolog Benedicte Ingstad. Tittelen på avhandlingen lød: «Familien med det funksjonshemmede barnet. Forløp, reaksjoner, mestring». Hun var således den første med medisinsk doktorgrad i barnepsykiatri i Norge og ble landets første dosent i faget, senere professor, ved Universitetet i Oslo (1979–91).

Hilchen var gift med avdøde Per Sundby. Sammen hadde de fire barn.

Hun var et forbilde for oss kvinnelige medisinstudenter på slutten av 1970-tallet, i en tid med betydelig mannsdominans blant lærere og studenter. Forelesningene om Petter ekorngutt (som framstilte ADHD), Engstelige Ellen (angst og depresjon) og Rampete Ronny (adferdsvansker) står fortsatt levende for oss. Mestring og «å være god nok» var sentrale tema. Hun ga gode råd innen barneoppdragelse – for eksempel å gi barnet kun to ting å velge mellom, istedenfor at de skal velge fritt («vil du ha ost eller leverpostei?»).

Hilchen har vært en inspirasjonskilde også for oss som valgte andre veier innen medisin. Hennes humoristiske skråblikk på hverdagen ble gjenspeilet i diktsamlingen *Såre sinn*, som hun som 72-åring debuterte med, og oppfølgeren

Gamle sinn, som hun ga ut som 88-åring. Mange av diktene har vi flittig benyttet i ulike sammenhenger med studenter, stipendiater og jubilanter.

Et av yndlingsdiktene våre lyder slik i innledningen: *Forskeren sitter i tårnet og stirrer utover verden, tegner en sinnrik reiserute, men evig utsettes ferden*

...

Nå er din reise slutt. Takk for alt du lærte oss.

Publisert: 26. oktober 2020. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.20.0757

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 28. mars 2026.